

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

PATERIC CARPATIN

file de isihasm

2017
Platytera, București

Cuprins

Părintele Ghelasie de la Frăsinei – cuvânt înainte IPS VARSANUFIE.....	5
Despre Avva Ghelasie – prefața editorului.....	7
Pateric Carpatin – File de Isihasm.....	11
Cuviosul Ghelasie de la Frăsinei – repere biografice.....	299
Despre părintele Ghelasie – cuvinte ale arhierilor.....	307
Isihasmul, mireasma vieții spre Viață – postfață.....	325

Pateric Carpatin - File de Isihasm

Părintele Ghelasie era un părinte de o mare asceză. Eu, când îl vedeam așa slab, îi spuneam: „Mai mănâncă și tu ceva, ca să te mai îngrași”. Dar el zicea: „Lasă, bă, sufletul e mai important!” Părintele Ghelasie a venit la mănăstirea Frăsinei în 1973. El a fost mai înainte în Apuseni, ucenic la un Părinte Arsenie, pustnic. Și de acolo a deprins el asceza asta deosebită. La masă venea, dar mai mult de formă, lua așa, puțină ciorbă, dar ouă sau pește nu mânca. Avea mare bucurie să slujească, slujea și atunci când nu era de rând, împreună cu ceilalți preoți slujitori. Fusesse asistent medical și făcea injecții la cei din mănăstire, îi îngrijea pe bolnavi.

Părintele Ghelasie avea darul acesta deosebit al convingerii. Veneau la el mulți oameni. Veneau și securiști și-i puneau întrebări și Ghelasie le răspundea și ei nu aveau ce să mai zică nimic. Cum făcea, cum nu făcea, tot în picioare cădea. Nu aveau ce să-i facă, îi dezarma. Ei încercau să-l prindă în cuvânt, dar le răspundea așa de bine și frumos, că-i făcea praf. Le impunea respect, și îi cucerea. Pe unii dintre ei i-a și convertit. Unul dintre securiști a zis odată că „dacă îl aveam pe ăsta cu propaganda la noi, eram de neînvins”. Avea o mare putere de convingere. Știa mai mult decât pregătirea teologică. Și multe altele, în multe domenii. Veneau profesori mari, din toate colțurile țării. Vorbea cu toți și-i aducea la credință. Au fost și mulți yoghini pe care i-a adus la credință. Da, avea un dar nemaipomenit al convingerii (Părintele Arhim. Ioanichie, actualul stareț al mănăstirii Frăsinei).

Când am ajuns la Frăsinei, părintele Inochentie, care stătea de vorbă cu mine, mi-a spus de părintele Ghelasie. Mi-a spus să-l aștept: *Uite, stai aicea c-o să vină părintele Ghelasie*, și am tot așteptat până când a apărut și m-a întrebat: *Măi tăticule, ce-i cu tine?* Eu i-am zis așa... și am văzut un om care din prima clipă mi-a plăcut foarte mult cum arăta, și ne-am retras la cocioabele lui, că încă nu era butoiul, și acolo a avut răbdarea să asculte un prost ca mine vreo două-trei ore. I-am vorbit neîncetat, spunând ce mare sunt eu și ce curat sunt eu și ce sfânt sunt eu și dom'le toată omenirea asta e de o ticăloșie fără de seamăn. Și a avut răbdare să asculte, să-și dea seama în ce vrie sunt și în ce nenorocire mă scald. Acuma îmi vine să râd, dar atuncea nu-mi venea deloc. Și așa l-am cunoscut... Așa a început și după aceea i-am dus dorul în lume, îi simțeam teribil lipsa, și simțeam teribil nevoia de a vorbi cu părintele Ghelasie. Și am mai venit încă o dată și încă o dată. Asta se întâmpla în '93. Și cu mila lui Dumnezeu, în '95, mai mult ca sigur tot datorită rugăciunilor Cuviosului Ghelasie Isihastul, chip al iubirii dumnezeiești, am reușit să fac saltul, cum spunea el, peste firească. Și am ajuns în mănăstire, la Frăsinei (părintele Valerian, ucenicul de chilie al Avvei Ghelasie).

*

Cu frica lui Dumnezeu o spun, eu nu cred că sunt ucenicul părintelui, nu cred că mă pot numi ucenicul părintelui. Să fii ucenicul părintelui înseamnă a-i urma întru totul felul de a trăi, or eu sunt departe încă de a fi așa cum a trăit părintele Ghelasie. Nu este vorba de nevoințele peste fire la care s-a supus, de o singură oră de somn, de mâncat cât o păsărică, de dormit în frig fără să-i fie frig și fără să se acopere, de umblat desculț, de lipsa aceea a

igienei care îți asigură sănătatea și abandonul total al trupului, este vorba de acea trăire duhovnicească la care eu nu știu dacă a ajuns cineva. Părintele într-un fel ne ferea pe noi, pentru că spunea: „Eu n-am ucenici”. Se smerea și el foarte tare și ne ferea și pe noi de trufia asta de a spune: „Eu sunt ucenicul Avvei Ghelasie”. Eu pot să spun că mie mi s-a făcut acest uriaș dar de a fi cămărașul lui... dintre cămărașii lui, cel mai prost cămăraș al părintelui Ghelasie.

Am stat foarte aproape de Cuviosul trei ani de zile. Din clipa în care s-a zăvorât și chilia vecină cu chilia Cuviosului a rămas liberă, pentru că fratele Gheorghe a fost chemat la Domnul și atunci l-a rugat pe părintele stareț să mă bage acolo, tocmai ca să-l ajut. La acea vreme eu nu știam că Avva este bolnav. Mi se păruse că s-a zăvorât, pentru că avusese un mic diferend apropo de cocioabele și de butoiul lui, fuseseră dărâmate și noi înțelesesem acest lucru ca pe un mic conflict, la care el, bineînțeles, se smerise: „dacă asta este porunca, să se facă”.

Dar el se retrăsese pentru că știa că este bolnav și că de-acuma trebuie să se îngrijească altfel. Și așa am ajuns cămărașul lui. Îi făceam focul, pentru că el stătea cu geamul deschis non-stop, și iarna, și în clipa în care cobora frigul atuncea cerea să i se facă focul, ca să aibă totuși puțină căldură, și stătea destul de departe de sobă cu patul, deși chilia era foarte mică, dar oricum, nu era lipit de sobă. Nu se învelea, doar în ultimele două săptămâni l-am învelit noi, pentru că se simțea foarte, foarte rău și atuncea l-am învelit cu ceva, pentru că se vedea că poate îndura mai greu frigul.

Și procesul acesta de curățire a fost îndelung la mine, pentru că sunt un mare păcătos, și a avut de furcă bietul Cuvios Ghelasie cu mine. A avut mult de furcă și a făcut-o cu o dragoste și cu o răbdare extraordinară, așa că pot să spun că el m-a îngrijit pe mine și nu eu l-am îngrijit pe el, deși atât de bolnav. Și bineînțeles că oricât de orb ai fi nu

Libris.ro
Respect pentru oamenii liberi

poți să nu simți măcar lumina și s-o urmezi. Așa a fost și la mine, și atunci târâș-grăpiș, cu rugăciuni, cu puterea lui Dumnezeu și cu iubirea Lui și pentru rugăciunile Cuviosului Avvă Ghelasie încet-încet am reușit să stabilesc o legătură mai puternică cu sfinția sa (Părintele Valerian).

*

Eugen Serea: Știm că Avva Ghelasie a trăit, asemenea Domnului nostru Iisus Hristos, chipul jertfei față de aproapele, cât era în putere, cât era sănătos, zdravăn. Se dăruia cu totul, uitând de sine însuși, prin rugăciune, rapid ascultată și minunată, prin scriere, prin sfătuire duhovnicească, spovedanie. Mai putea face toate aceste lucruri și în ultimii ani de suferință?

Părintele Valerian: A făcut până în ultima secundă a vieții. Ușa lui era deschisă ziua și noaptea, cum nu am văzut la nici un duhovnic și n-am auzit... Zi și noapte, la orice oră te duceai să te spovedești, te primea imediat. Te asculta cu răbdare, te descărca de tot ce aveai energie negativă în tine, te făcea să înțelegi că din pricina ta suferi, și nu din pricina altora... Era foarte tulburat când auzea că dai vina pe cineva. Nu permitea niciodată acest lucru, chiar dacă observa că dreptatea este de partea ta. Nu îngăduia acest lucru și îți arăta că întotdeauna de vină ești numai tu, păcatele tale, slăbiciunile tale, neatenția ta, ne iubirea ta de frate, și așa mai departe. Totdeauna a făcut lucrul acesta. Foarte bolnav fiind, i-a primit în continuare pe toți, le-a dat binecuvântarea la toți, a avut grijă de toți. De asta spunem că el a avut grijă de noi. Nu știu cine poate spune: *eu l-am îngrijit pe părintele Ghelasie*. Toți cei care l-am îngrijit, cei patru cămărași, părintele Agatanghel, părintele David, părintele Metodie și cu mine, recunoaștem că de fapt am fost îngrijiți de părintele, deși în ultima vreme era aproape paralizat în pat. În ziua în care a plecat la Domnul, zi anunțată, o știa, s-a pregătit, și-a pus

pe piept icoana Sfântului Gheorghe, crucea, Acatistul Sfântului Duh și a așteptat în deplină liniște chemarea la Domnul. Pe jumătate nu mai era printre noi, când au venit un preot cu cei doi copii ai lui și cu un ieromonah, care au insistat să intre și să ia binecuvântare. Eram acolo, nu le-am îngăduit o perioadă, a fost un frecuș între noi, până când m-am mâhnit peste măsură că acești oameni nu înțelegeau că părintele trebuie lăsat în pace, că se duce la Domnul. Era deja de două-trei zile într-o stare extrem de gravă. Și i-am lăsat să intre, am spus: *Faceți ce vreți, răspunderea să fie a sfinților voastre*. Au intrat. Părintele a ieșit din acea stare, a dat binecuvântarea preotului, a dat binecuvântare copiilor, părintelui ieromonah n-a mai avut puterea decât să-i fluture mâna ca o binecuvântare, și atâta tot. Nu știu câți oameni sunt în stare să facă acest lucru. La o jumătate de oră după aceea părintele pleca.

*

Tuturor celor care îl aveau drept Călăuză pe avva Ghelasie acesta li se adresa adeseori cu expresia „băi tătucule”: atât tinerilor cât și vârstnicilor, atât studenților cât și profesorilor universitari, atât bogaților cât și săracilor. Autoritatea Părintelui Ghelasie, ca și a oricărui preot exemplar, are o sorginte divino-umană: divină prin hirotonie, prin harul preoției sacramentale și umană prin viața ascetic-contemplativă, prin harul dobândit prin punerea în lucrare a preoției universale. Nenumărate oi rătăcite „care n-au păstor” (Mt. 9, 36) și-au aflat în avva Ghelasie Păstorul cel Bun. De trei ori fericiți, de trei ori binecuvântați berbecii încurcați cu coarnele în tufișurile acestei lumi (Fc. 22, 13) pe care acest veritabil păstor i-a readus în turmă! (...) Curăția, detașarea față de această lume și un ceva tainic, imposibil de descris îl recomandau. (...) Preot și călugăr, monah ascet și sacerdot mistic, Părintele Ghelasie Gheorghe a încurcat socotelile demonilor și nu doar că a